

A képekről (Kopcsik István)

Az alternatív lehetőség- és élménypedagógia programja: az utazó iskola

Születésünk pillanatától halálunk pillanatáig érzékelünk, cselekszünk és tapasztalunk. Kíváncsiak vagyunk magunkra és a világra. Idősebb korunkra azt hisszük, hogy már jól ismerjük mindkettőt, pedig nem mindig van így. Életünkben a közös és egyéni felfedezés, megismerés öröme a leghatásosabb motiváló erő. A Kolumbusz Humángimnázium, Szakközépiskola És Kollégiumban erre építve dolgoztuk ki kísérleti pedagógiai programunkat és tantervünket, melyet 1991-ben engedélyeztettünk.

Programunk lényege: hazai és nemzetközi helyszíni lehetőségekhez kötött élményszerű oktatás-nevelés egyedi, interdiszciplináris tantárgyközi rendszerben. Működésünk 17 tanéve alatt – tanrend szerint – összesen 331 egynapos és 88 három- vagy négynapos hazai, illetve 55 alkalommal három-öthetes nemzetközi szakmai gyakorlatot tartottunk, több mint 500 ezer km-t megtéve. Hazánk tájai mellett négy kontinens 62 országában tanultunk és tanítottunk: közösen fedeztük fel világunk csodáit és árnyoldalait – és saját magunkat. Csak ezalatt 547 diákunk kiselőadásait, illetve 33 saját tanárunk, szakértőnk és több mint 100 adott országbeli szakember előadásait hallottuk. Folyamatos belső innovációs tevékenységet végeztünk: 350 ezer fotó, 660 órás beta filmanyag, 2 500 rajz született, s ezeket azonnal beépítettük archívumunkba és tananyagaink közé. Tudományos ismeretterjesztő filmeket készítettünk, kiállításokkal egybekötött élménybeszámolókat tartottunk diákok és tanárok, illetve szülők számára. Iskolai vándorkiállításokat is szerveztünk. Két pedagógus-továbbképzési programot is akkreditáltattunk. A hazai és nemzetközi gyakorlatok tematikus anyagai az érettségi tárgyak és tételek szerves részét képezték.

Otthonunknak ligetes, parkos környezetet választottunk Etyeken: a volt orosz laktnyában, régészeti leletek alapján, építettünk egy Árpád-kori bemutatófalut, illetve egy 400 fős görög szabadtéri mozaikszínházat Csókos Varga Györgyi és az Etyeki Műhely segítségével. Kézműves műhelyeket, kiállítótermeket, szabadtéri „osztálytermeket” hoztunk létre. Abból indultunk ki, hogy tanterünk maga az élet, melyben problémák és megoldandó feladatok vannak, és nem tantárgyak.

A diákokkal közös munka és az utazások során értelmetlenné váltak az etnikai, vallási, kulturális, politikai előítéletek, ellentétek. Színessé vált a nemzet, az emberiség. Mások tükrében önmagunk megismerése és elfogadása: ez a jövőnk egyik fontos feladata.

Elköteleződünk az organikus természet-, és társadalomszemlélet iránt. A világot kialakulásában és változásaiban kell tanítani. Nincsenek „felülről” kiválasztott emberek és népek, mert a „kiválasztottság” érzete és gyakorlata csak mások rovására valósítható meg. Minden ember, minden etnikum kiválasztott, magában is a létezés csodája. Új nevelési-oktatási rendszerre van szükség, amely képes feldolgozni az emberiség természeti környezetének változásait és történelmének (alkalmazkodási formáinak) tapasztalatait, a civilizációk közötti kapcsolatokat tanulságait.

A képek a címlapon, illetve a 12., 36., 54., 55., 83., 96., 108., 132., 135., 139 és 141–143. oldalakon láthatók.